

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PEDIATRIA na LF UPJŠ v Košiciach

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Pediatrica je špecializačný odbor medicíny. Zaoberá sa v teórii a praxi problematikou zdravého a chorého dieťaťa od narodenia do 18. roku a ďalších 364 dní života. Zahŕňa teoretické vedomosti a praktickú diagnostiku, diferenciálnu diagnostiku, liečbu a prevenciu chorôb detského veku, posudkovú, výskumnú činnosť, ktoré umožňujú kvalitnú všeobecnú a špecializovanú starostlivosť v pediatrii ambulantnou a ústavnou formou.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia je 5 rokov.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore pediatrica je absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúsenosti potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Rozsah teoretických vedomostí

Uchádzač o špecializáciu v pediatrii musí mať rozsiahle a podrobné vedomosti v pediatrii a primerané vedomosti v súvisiacich odboroch:

- znalosti z fyziologických vývinových procesov a ich variácie, základy anatomického a funkčného prenatálneho vývoja. Zhodnotenie stavu a vývoja novorodenca a novorodeneckej adaptácie. Preventívne skriningové programy.
- rast, fyziologický rast a fyzický vývoj v dojčenskom veku, detstve a adolescencii, varianty, vplyv genetických faktorov a faktorov prostredia, zmeny zloženia organizmu a anatomické zmeny závislé od veku, psychomotorický, kognitívny a sociálny vývoj, reč, puberta, behaviorálne aspekty a sexualita, špecifiká fungovania rodiny, znaky jej dysfunkcie, posúdiť jej možnosti pri ošetrovaní dieťaťa v rodine, správanie dieťaťa a jeho najčastejšie poruchy, citový vývoj a jeho možné poruchy.
- starostlivosť o zdravé dieťa, jeho telesné funkcie, prostredie, spánok, špecifiká novorodenca, dieťa predčasne narodené, s nízkou pôrodnou hmotnosťou, psychosociálna starostlivosť, akútne a chronicky choré dieťa.
- fyziológia výživy a kŕmenia nutričné požiadavky a odporúčania, výživa detí a adolescentov, zloženie stravy pri akútnych a chronických chorobách.
- znalosti v preventívnej a sociálnej pediatrii, v detskej psychológii, v imunizácii, hygienická problematika zdravých a chorých detí, faktory sociálneho prostredia, epidemiológia regiónu, programy zdravia, náhle úmrtia dojčiat, včasné poznanie porúch vývoja a závažných chorôb, prevencia nehôd a otráv, hospitalizované dieťa, interdisciplinárna tímová práca, znečistenie prostredia.
- ovládať špecifiká profesionálnej komunikácie s detským pacientom a jeho zákonným zástupcom,
- poznať práva dieťaťa, etické princípy pediatrickej starostlivosti, antidiskriminačné rozhodovanie,
- poznať všetky právne predpisy týkajúce sa poskytovania zdravotnej starostlivosti,

- ovládanie základných pediatrických diagnostických a terapeutických postupov, zahŕňajúcich anamnézu, fyzikálne vyšetrenie, laboratórne metódy a zobrazovacie metódy, diferenciálnu diagnostiku v oblastiach zvládania urgentných stavov, neonatologickej problematiky, vrodených vývojových chýb, porúch výživy, malabsorpcií, chorôb pečene, chorôb dýchacích orgánov, vrátane cystickej fibrózy, bronchiálnej hyperreaktivity, vrodených a získaných chorôb srdca a ciev, imunodeficiencií, imunopatologických reakcií, alergií, atopie, reumatických ochorení, chorôb krvi, vrátane anémií, porúch hemokoagulácie, genetických ochorení, malformačných syndrómov, malígnych a benígnych nádorov, chorôb urogenitálneho systému, ochorení nervového systému, ochorení svalov, kostí a kĺbov, ochorení endokrinných žliaz, vrátane diabetes mellitus, dedičných metabolických porúch, infekčných ochorení, parazitárnych chorôb, zápalových a nezápalových kožných chorôb, základov rehabilitačnej liečby, psychologických, psychosomatických porúch, porúch správania, dospelého lekárstva, vrátane problematiky dospievania, sexuality a posudkovej činnosti.

Základné znalosti v príbuzných špecializačných odboroch:

1. detská chirurgia
2. pediatrická ortopédia
3. pediatrická gynekológia
4. pediatrická otorinolaryngológia
5. detská stomatológia
6. pediatrická oftalmológia
7. pediatrická neurológia
8. pediatrická psychiatria
9. pediatrická kardiológia
10. pediatrická dermatovenerológia.

Rozsah praktických zručností a skúseností

Minimálny počet zdravotných výkonov

• ošetrovanie detského pacienta na lôžkovom oddelení	750
• vstup do žily, odber krvi	330
• zavedenie infúzie	200
• plánovanie a rozpis infúznej liečby	200
• transfúzia krvi	20
• odber moču, vrátane cievkovania	30
• odber biologického materiálu na mikrobiologické vyšetrenie	50
• vyšetrenie per rectum	30
• lumbálna punkcia	10
• otoskopia	50
• ošetrovanie rán	50
• kardiopulmonálna resuscitácia	10
• hodnotenie pubertálneho vývinu podľa Tannera	50
• rýchla záchranná zdravotná služba alebo pohotovostná ambulantná služba	20
• ústavná pohotovostná služba	130
• ošetrovanie kĺbových stavov	20
• hodnotenie rastu	50
• hodnotenie rtg. (hrudník, skelet, natívna snímka brucha, lebka)	200
• očkovanie	100

Praktické skúsenosti:

1. vie indikovať, interpretovať, prípadne asistovať pri intravenózne urografii, cystografii, suture nekomplikovanej rany,
2. v punkciách: pleurálnej, abdominálnej, subdurálnej a renálnej biopsii,
3. vo vyšetrovacích metódach: ultrasonografia, echokardiografia, Doppler sonografia, počítačová tomografia, magnetická rezonancia, rádioizotopové vyšetrenia (DMSA, DTPA), gastrofibroskopia, kolonoskopia, rektoskopia, vyšetrenie očného pozadia, perimetria,
4. z princípov laboratórnych a genetických vyšetrení ich interpretácia, indikácie,
5. pri vykonávaní kožných testov, kanylácii centrálnej žily u detí v jednotlivých vekových obdobiach.

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium v pediatrii trvá 5 rokov. Má teoretickú a praktickú zložku vzdelávania. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

Teoretická časť štúdia:

Teoretická časť špecializačného študijného programu sa realizuje formou:

- samoštúdia povinnej a odporúčanej literatúry
- účasti na vzdelávacích a školiacich akciách, vedeckých kongresoch, workshopoch, seminároch, ktoré organizujú akreditované pracoviská, SLS, SLK, lekárske fakulty, organizácie a zdravotnícke zariadenia (ročne priemerne 2,5 týždňa)
- sústavným vzdelávaním v pediatrii, ktoré spočíva v štúdiu odbornej literatúry a získavaní aktuálnych informácií prostredníctvom internetu, výskumnou a publikačnou činnosťou, ktorá pozitívne dopĺňa profil školenca
- vypracovaním špecializačnej práce v poslednom roku špecializačného štúdia, ktorú musí odovzdať najneskôr 2 mesiace pred predpokladaným termínom špecializačnej skúšky
- **Kurz 1** teoretickej prípravy v rozsahu 80 hodín. Na tento školiaci kurz sa môže prihlásiť každý, kto absolvoval prvé 3 roky špecializačnej prípravy z odboru pediatria.
- **Kurz 2** v rozsahu 80 hodín. Na tento kurz sa môže prihlásiť každý, kto absolvoval kompletnú špecializačnú prípravu z odboru pediatria.

Praktická časť:

Praktická časť špecializačného štúdia sa realizuje na I. klinike detí a dorastu alebo II. klinike detí a dorastu LF UPJŠ a DFN, alebo v inom štandardnom zdravotníckom zariadení, pod metodickým vedením školiteľa. Plnenie špecializačného študijného programu kontroluje zodpovedný školiteľ priebežne 1-2x ročne formou testu alebo ústneho pohovoru so školencom. Súčasne vykoná aj kontrolu plnenia predpísaných činností a aktivít v záznamníku.

Súčasťou špecializačného štúdia je minimálne 8 týždňový pobyt na školiacom pracovisku fakulty, vykonaný v rámci povinnej 6 mesačnej praxe na školiacom pracovisku a to pred špecializačnou skúškou.

Špecializačná skúška

Podmienkou prizvania na špecializačnú skúšku je absolvovanie predpísanej praxe a predpísaných výkonov uvedených v spise. Špecializačná skúška sa skladá z praktickej a teoretickej časti.

Praktická časť – písomné spracovanie a obhajoba kompletného chorobopisu pacienta, navrhnutie diagnostického postupu a liečby na základe vyšetrenia pacienta a analýzy výsledkov vyšetrení.

Teoretická časť sa skladá z písomnej časti a ústnej časti, ktorá sa koná pred skúšobnou komisiou. Písomná časť sa vykonáva formou testu. Súčasťou špecializačnej skúšky je aj obhajoba špecializačnej práce, ktorej tému vypisuje školiteľ najmenej 1 rok pred dátumom skúšky. Rozsah písomnej práce je najmenej 50 strán, odovzdáva sa v 3 exemplároch a ústne sa obhajuje pred určenou komisiou.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Prax na detskom oddelení 28 mesiacov, z toho:

dorastové oddelenie (prípadne ambulancia),	6 mesiacov
detská klinická ambulancia	3 mesiace
psychologické pracovisko so zameraním na detský a dorastový vek,	2 mesiace
pracovisko zamerané na detskú psychiatriu (prípadne oddelenie).	1 mesiac

Ďalej absolvuje odbornú zdravotnícku prax na:

výučbové zdravotnícke zariadenie vzdelávacej ustanovizne	7 mesiacov
jednotka intenzívnej starostlivosti detského oddelenia	1 mesiac
anesteziologicko-resuscitačné oddelenie	2 mesiace
oddelenie detskej infektológie	1,5 mesiaca
na neonatologickom oddelení	2 mesiace
z toho:	
oddelení fyziologických novorodencov	1 mesiac
pracovisku patologických novorodencov	1 mesiac
ambulancia všeobecného lekára pre deti a dorast	4 mesiace
chirurgia (oddelenie a ambulancia detskej chirurgie)	1,5 mesiac
úrazová chirurgia (oddelenie a ambulancia)	1 mesiac
otorinolaryngológia (oddelenie a pediatrická ambulancia otorinolaryngológie)	1 mesiac
oftalmológia (oddelenie a pediatrická ambulancia oftalmológie)	0,5 mesiaca

dermatovenerológia (oddelenie a pediatrická ambulancia dermatovenerológie)	01 mesiac
pracovisko laboratórnej medicíny alebo pracovisko hematológie a transfúziológie pracovisko klinickej biochémie	1 mesiac 0,5 mesiaca 0,5 mesiaca
pediatrická neurológia (oddelenie alebo ambulancia)	1 mesiac
rádiologické oddelenie	1 mesiac
pracovisko detskej onkológie	1 mesiac
patologicko-anatomické oddelenie	0,5 mesiaca
školiaci kurz na vo výučbovom zdravotníckom zariadení vzdelávacej ustanovizne v Košiciach v treťom roku špecializačného štúdia	0,5 mesiaca
školiaci kurz na vo výučbovom zdravotníckom zariadení vzdelávacej ustanovizne v Košiciach v piatom roku špecializačného štúdia	0,5 mesiaca

Ostatnú odbornú zdravotnícku prax absolvuje na štandardnom pediatrickom oddelení a pediatickej ambulancii.